

НАПРЯМИ ПОДОЛАННЯ НАСЛІДКІВ ЕКОНОМІЧНОЇ КРИЗИ В УКРАЇНІ

*О. В. Летуца, к. е. н., доцент, Національна металургійна академія України,
let68@yandex.ru*

*А. А. Летуца, Національна металургійна академія України,
angelina.letuchaya@yandex.ua*

Методологія дослідження. Результати отримані за рахунок застосування методів: історичного – при визначенні хронології світових економічних криз; генетично-структурного – при обґрунтуванні гносеологічних та онтологічних підвалин національної економічної кризи; діалектичного – при розробці пріоритетних напрямків посткризового розвитку економіки України.

Результати. Проаналізовано специфічні риси національної економічної кризи, визначено економічний та цивілізаційний виміри її природи.

Доведено, що на зміну пануючим прозахідним ієрархічним і ринково-центристським моделям управління повинні прийти принципово нові моделі узгодженого регулювання глобальних, цивілізаційних, регіональних і національних аспектів сталого розвитку.

Обґрунтовано пріоритетні орієнтири виходу України зі стану системної кризогенної неадекватності, складовими яких є українська демократія, свобода і справедливість, домінування внутрішньої суспільної самоорганізації на основі національної та цивілізаційної ідентичності, трансформація олігархічного капіталізму в державний соціалізований лад.

Виявлено імперативну роль громадянських інститутів у розв'язанні питань отримання громадянами України якісних освіти, медичного обслуговування, екологічних умов їх життєдіяльності. Активність громадської думки стимулює сумлінне виконання людиною своїх обов'язків, узгодження особистих і суспільних еколого-економічних інтересів, підвищення рівня самовідповідальності кожної окремої особистості.

Новизна. Визначено історичну хронологію, альтернативні теоретико-методологічні підходи до причин і природи світових економічних криз, розроблено пріоритетні напрямки посткризового розвитку національної економіки.

Практична значущість. Запропоновано орієнтири виходу України зі стану системної кризогенної неадекватності, трансформації моделі олігархічного капіталізму в соціалізований державний лад, формування механізму успішного подолання кризогенних нестабільностей, що поєднуюватиме узгоджені дії органів державної влади, ринкових структур і громадянських інститутів з метою гармонізації відносин людини, суспільства і природи, збереження і відновлення природного середовища.

Ключові слова: світові економічні кризи, причини і особливості економічної кризи в Україні.

Література

1. Гець В. М. Вихід з кризи (роздуми над актуальним у зв'язку з прочитаним) // Економіка України, 2013. – №6. – С. 4–20.

Geyets V. M. *Vyhid z kryzy (rozдумы nad aktualnym u zviazku z prochytanym)* [Out of the crisis (Reflections on the relevant due to read)] / V. M. Geyets, A. A. Gritsenko // *Ekonomika Ukrainy*, 2013. – № 6. – P. 4–20.

2. Гець В. Макроэкономическая оценка денежно-кредитной и валютно-курсовой политики Украины до и во время финансового кризиса // *Экономика Украины*, 2009. – №2. – С. 5–24.

Geyets V. *Makroekonomicheskaya otsenka denezhno-creditnoy i valutno-kurovovoy politiki Ukrainy do i vo vremya finansovogo krizisa* [Macroeconomic assessment of monetary and exchange rate policies in Ukraine before and during the financial crisis] / V. Geyets // *Ekonomika Ukrainy*, 2009. – № 2. – P. 5–24.

3. Зверяков М. І. У пошуках виходу з кризи // Економіка України, 2013. – №8. – С. 4–22.

Zvyeryakov M. I. *U poshukakh vykhodu z kryzy* [In search of a way out of the crisis] / M. I. Zvyeryakov // *Ekonomika Ukrainy*, 2013. – № 8. – P. 4–22.

4. Никипелов А., Головин М. Стратегия и тактика денежно-кредитной политики в условиях мирового экономического кризиса // *Вопросы экономики*, 2010. – №1. – С. 4–20.

Nikipelov A., Golovin M. *Strategiya i taktika denezhno-creditnoy politiki v usloviyakh mirovogo ekonomicheskogo krizisa* [The strategy and tactics of monetary policy in the context of the global economic crisis] / A. Nikipelov, M. Golovin // *Voprosy Ekonomiki*, 2010. – № 1. – P. 4–20.

5. Пороховский О. А. Экономическая криза як рубіж сучасного світового і національного розвитку // *Економічна теорія*, 2009. – №1. – С. 5–14.

Porokhovskiy O. A. *Ekonomichna kryza yak rubizh suchasnogo svitovogo i natsionalnogo rozvytku* [Economic crisis as a milestone of the modern world and national development] / O. A. Porokhovskiy // *Ekonomichna teoriya*, 2009. – № 1. – P. 5–14.

6. Тарасевич В. Н. Экуника: гипотезы и опыты. – Москва : ТЕИС, 2008. – 565 с.

Tarasevich V. N. *Ekunika: gipotezy i opyty* [Ekunika: hypotheses and experiments.] / V. N. Tarasevich –Moskva : TEIS, 2008. – 565 p.

7. Тарасевич В. М. Про орієнтири і напрями виходу з кризи // Економіка України, 2013. – №9. – С. 4–18.

Tarasevych V. M. *Pro oryentyry i napryamy vykhodu z kryzy* [On the guidance and direction out of the crisis] / V. M. Tarasevych // *Ekonomika Ukrainy*, 2013. – № 9. – P. 4–18.

8. Шинкарук Л. В. Макроэкономические предумы и перебіг економічної кризи в Україні // *Економічна теорія*, 2010. – №2. – С. 61–70.

Shynkaruk L. V. *Makroekonomichni peredumovy ta perebig ekonomichnoi kryzy v Ukraini* [Macroeconomic background and course of the economic crisis in Ukraine] / L. V. Shynkaruk // *Ekonomichna teoriya*, 2010. – № 2. – P. 61–70.

9. Юсим В. Первопричина мировых кризисов // *Вопросы экономики*, 2009. – №1. – С. 28–51.

Yusym V. *Pervoprychyna mirovykh krizisov* [The root cause of world crises] / V. Yusym // *Voprosy Ekonomiki*, 2009. – № 1. – P. 28–51.